

Leerrede over Hooglied 2: 1 en 2, uitgesproken op Woensdagavond 22/02/50 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar

Zingen - Psalm 116: 1 en 4
Lezen - Hooglied 2

Voorrede.

De psalmdichter belijdt God lief te hebben uit redenen, uit oorzaken. Het is hierom:

... die getrouwe HEER hoort mijne stem,
mijn smekingen, mijn klagen;
Hij neigt Zijn oor, 'k roep tot Hem, al mijn dagen;
Hij schenkt mij hulp, Hij redt mij keer op keer.

Van nature hebben wij God niet lief. Het heeft dus een oorzaak als wij het doen. "Wij hebben Hem lief - belijdt de apostel Johannes - omdat Hij ons éérs liefgehad heeft." Want onze natuur is verdorven, waardoor wij geneigd zijn om God en onze naaste te haten. Dat is onze afkomst. Ook zongen wij:

D'eenvoudigen wil God steeds gadeslaan,..

Zijn wij dat van nature? Neen, ook de eenvoud zijn wij in het paradijs verloren. Wij zijn daar voor God een zó verwerpelijke staat gaan innemen, dat Hij daarvan spreekt: "De mens is geworden als Onzer één", dat is: in verbeelding - naar eigen inzicht - óók God! Alle eenvoud dus weg! Toen zij in de staat der rechtheid stonden was er wèl eenvoud, want zij wisten dat zij uit 's Makers hand voortgekomen waren, en wat zij waren, dat waren zij uit Hem, dus zij hadden en waren uit zichzelf niets. Zij kenden hun Schepper aan de wind des daags en wisten ook, dat zij in alles, geheel en al van Hem afhingen.

Men mocht zeggen: "Maar dat weten wij ook." Jáá, ... wij belijden het. Maar beléven wij dat werkelijk zo? Is dat in ons? Neen toch? Want wij zijn zó ver van de eenvoudigheid af, dat, als onze ogen geopend worden en Gods Geest ons bestraalt en verlicht, dan zien wij dat het eigen "ik" geheel en al op de troon zit, en in het enge kringetje waarin wij ons bewegen, "ik" heerst. Wij kijken niet verder dan, wat wij op de oppervlakte zien, als het verder is hebben wij verlichting door Gods Geest nodig.

Ja, wij zijn zó ver van de eenvoudigheid verwijderd, dat, terwijl wij belijden slechts nietig stof en as te zijn, onze uitleving daartegenover (dat wordt gezien als wij verlicht worden) zelfs van díen aard is, dat wij onze Schepper wel naar onze hand zouden willen zetten.

Wij proberen dat soms in vijandschap, soms met bidden, soms ook met onze tranen om God tot medelijden te bewegen. Maar, nòch vijandschap, nòch vroomheid, nòch bidden, nòch tranen kan baten om God te veranderen. Hij zegt: "Ik, de HEERE, word niet veranderd; daarom zijt gij, o kinderen Jakobs! niet verteerd." Met andere woorden, als dat wel het geval zou zijn, dan zoudt gij al lang teniet gedaan zijn, maar Ik blijf de onveranderlijke God.

Wat bedoelt Hij dan? Dat God er op blijft staan: Ik ben Schepper, en gij zijt Mijn schepselen. Hij wil door ons als Schepper geëerd en erkend zijn, opdat wij voor de dag komen dat wij niets zijn. Wat komt er dan voor een grondslag in onze ziel te liggen? Immers, dit: dat, als wij dan ooit zalig worden, hier in het geloof, en ook in die zaligheid in het hemelhof zullen ingaan, het Zijn genade is.

Zó is het als wij tot de eenvoudigheid gebracht worden, daardoor zien, eren en eerbiedigen wij Gods genade uit de diepste grond van ons hart. Anders praten wij er maar over, dan is het maar een redeneren en raakt het ons hart niet.

Wij moeten dus de eenvoudigen gemáákt worden, en dàt kan alléén die almachtige God, wanneer Hij Zijn heerschappij laat gelden en ons fnuikt in onze hovaardij en eigendunk, in het eigen "ik" : Ik ben, ik doe, ik wil, ik kan, ik zal. Daarom is het zo waar, wat een dichter zingt:

Zalig, zalig, niets te wezen
in ons eigen oog, voor God,...

Daarom, degene die onder ons - zoals wij hier zijn, of wij volwassenen zijn of kinderen, dat is hetzelfde - het meest de eenvoudige is, die zal het meeste inzicht hebben in de verborgenheden van het Koninkrijk Gods. De eenvoudigen, die wil Hij steeds gadeslaan. Dat sluit echter niet in, dat een eenvoudige - een ware eenvoudige - die door de hand Gods vernederd, verootmoedigd en uitgezet is uit alle eigenheden, hier een leventje krijgt als wandelend op een effen, vlakke baan! Integendeel! Want hij zal - met de ganse kerk die voorgegaan is, die al ingezameld is - leren kennen, dat het hier de strijdende kerk is, onder allerlei moeiten, kruis, lijden, verdrukking en jammer.

Al komt er dan zelfs in voor, dat wij als zieken, als uitgeeerden zijn, dan wil Hij bewijzen: eenvoudige, gij ligt voor Mijn rekening, Ik wil de Zorgdragende zijn, Ik zie op u neer, gij zijt onder Mijn bestuur, onder Mijn regering. En dat, om bij vernieuwing in de verborgenheden des Koninkrijks ingeleid te worden, om te zien dat Hij ons gesteld heeft op die verhoogde baan, op die weg die ten leven leidt, om zelfs bij tijd en gelegenheid aan het einde de overwinningskroon al te zien schitteren.

Ik vraag dan ook uw aandacht voor een Woord Gods. Zoeken wij vooraf Zijn aangezicht om een verbeurde zegen.

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt gij in de eerste twee verzen van het ons zo-even gelezen 2e hoofdstuk van het Hooglied van Sálomo, waar Gods Woord aldus luidt:

1. *Ik ben een Roos van Saron, een Lelie der dalen.*
2. *Gelijk een lelie onder de doornen, alzo is Mijn vriendin onder de dochteren.*

Leerrede.

Ik gevoel mijn groot tekort om over deze verzen te spreken. Vannacht kon ik niet slapen. Mijn armoede en ontbloting waren zó groot, dat ik heb liggen zeggen: "Ik kan geen woorden vinden om mij voor U uit te drukken zoals ik ben." Toen ging de Koning Zich aandienen: "Ik ben een Roos van Saron." Ik zal dan trachten, het één en ander te zeggen van deze woorden, waar mijn ziel toen mee bezet werd. Maar de inhoud, zoals die mij heeft ingepakt en overheerst, dàt kan ik niet, daar ben ik te arm voor, daar schiet ik veel te veel in te kort. Gij moet mij daarin dan maar verdragen.

Hier spreekt Christus Zelf. Wie toch is een Leraar als Hij? Hij noemt Zichzelf "een Roos" te zijn, en voegt er nog bij: "Van Saron." Saron schijnt een plaats geweest te zijn aan de voet van de Libanon, waar veel rozen en leliën groeiden. Wij zullen daar niet bij blijven stilstaan, maar laten wij veel liever er dieper op ingaan dat Christus Zich "een Roos" noemt te zijn.

Van waar heeft Hij Zijn oorsprong? Want als Hij hier spreekt: "Ik ben een Roos" alsmede "een Lelie", en van Zijn bruid spreekt, dat zij is: "Gelijk een lelie onder de doornen" - ook lezen wij verder in het Hooglied, dat Hij onder de leliën weidt - dan geeft dat dus te kennen, dat Hij Zijn Naam, die Hij Zichzelf geeft: "Lelie", ook aan Zijn kerk vermaakt. Dan worden wij vanzelf opgeleid tot de oorsprong, en dat is, dat Christus een Roos is uit het Saron van Gods eeuwig welbehagen. Dat is de oorsprong waar alles uit vloeit en geopenbaard is.

Wat is er door de zonde? Wat is daardoor op de aarde geschied? Dat de mens onder de drievoudige dood gekomen is. Ook staat er nog bij, dat: "Het aardrijk vervloekt is om uwentwil." Zo kunnen wij het dus wel stellen, dat door de zonde van de aarde verbannen zijn: de vrede, de liefde, ja wij kunnen wel zeggen het léven; en dat nu uit het eeuwig welbehagen Gods, hier een nieuwe dag is ingeluid. Immers, het was de wille Gods des Vaders om de heerlijkheid van Zijn Wezen openbaar te brengen in werken. Dat deed Hij dan in de eerste plaats door in aanzijn te roepen: hemel, zee en aarde met alles wat op en in dezelve is. Maar toen de mens heel dat schone scheppingswerk verdorven had, en onder de vloek was, waarvan Paulus zegt dat: "Het ganse schepsel tezamen zucht, en tezamen als in barensnood is tot nu toe", had God het wel geheel kunnen verdoen.

Wij lezen, dat, toen de aarde neerzank op haar grondvesten, de morgensterren tezamen vrolijk zongen en al de kinderen Gods juichten. Nu is de aarde niet op haar grondvesten neergezonken opdat wij daar de zonde zouden leven en zij onze vuile voeten zou dragen. Ook de zon is niet aan het firmament gesteld om ons te verlichten en te verwarmen opdat wij hier in onze zonde zouden gaan als overtreders van de Wet, noch de maan, noch de sterren. Die zijn niet geschapen om schepselen, die in tegenstelling zijn met hun Schepper, te dienen.

Aanstands, toen die daad van afval in het paradijs geschied was, waardoor het ganse schepsel als in barensnood is, had die Majesteit het gehele gestel kunnen omkeren en van voor Zijn vlekkeloos aangezicht kunnen verdoen. Maar in plaats van, dat Hij dat gedaan heeft, is Hij een nieuwe dag gaan inluiden, de dag Zijns welbehagens, als een nieuwe tijd, de tijd van welbehagen. Hij toch begon te spreken: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; Datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult Het de verzenen vermorzelen."

Nu was er hier op aarde niets dan ellende en er zou niets anders kunnen zijn dan ellende als er niet uit dat zoele zuiden van het eeuwig welbehagen Gods openbaar was geworden. En wat is er openbaar geworden? Christus als Middelaar.

Hem heeft God hier als een schone als een heerlijk welriekende bloem: - een "Roos", in Zijn schoonheid, glans en heerlijkheid - openbaar gebracht. Hij heeft ook in het zenden van Zijn Zoon -- dus in het openbaar maken van die heerlijke "Roos" en schone bloem -- wat openbaar willen brengen van de heerlijkheid die er in hoger sferen is, namelijk van de glans der schoonheid die daar is waar geen zonden zijn, waar geen verderf is, waar geen satan, geen dood, noch zonden noch ellende kunnen zijn. Hij heeft daar wat van openbaar willen brengen in het schenken van het liefste wat Hij had, het heerlijkste, het schoonste, het uitnemendste; wat Paulus deed zeggen: "Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave."

Bezieet Jezus Christus eens in Zijn schoonheid! Van een roos wordt gezegd dat zij de prinses is onder alle bloemen, in heerlijkheid boven andere bloemen uitblinkend. Maar, wàt is er bij Jezus Christus te vergelijken? Wàt kan Hem evenaren? Voor Hem moet alles het veld ruimen en het onderspit delven. Want al wat aan Hem is, is blinkende van schoonheid en heerlijkheid.

Waar in het hart des zondaars het minste gaat werken van eenvoudigheid - dus, waar nadering is tot de Persoon des Middelaars, de Bedienaar des heiligdoms - daar vloeit de mirregeur al uit Hem.

Want gelijk als een bloem de kelk opent en wat er in haar is van liefelijke reuk laat uitgeuren, zodanig is ook Christus. Hij is hier niet een verborgen maar een openbaar Persoon, in al Zijn schoonheid, luister en heerlijkheid.

Heeft God niet veertig eeuwen lang over Hem gehandeld, eerst door patriarchen en profeten en later door de ceremoniën der wet en allerhande plechtigheden Zijn Zoon laten voorstellen? En toen de volheid des tijds gekomen was, heeft Hij alles wat Hij in die veertig eeuwen gesproken had, in Zijn Zoon vervuld.

Daardoor hadden Filippus en Nathanal, bij al de duisternis die hen in hun armoede en zonde bezette, zulk een kennis. Bij die mensen werkte een weinig eenvoudigheid, dat zij zichzelf niet konden helpen, elkander niet en een ander kon het hen ook niet. Maar nu hebben die mensen in de Schriften gevonden (ik zeg: in de Schriften, want daar lasen zij in), dat God een Middelaar had. Want wàt was er niet door Mozes, de profeten en in de psalmen gesproken!! Daardoor ging Filippus, toen hij in kennis, in aanraking was gekomen met Jezus, niet naar Nathanaël toe met: "Nathanal, nu ben ik toch in kennis gekomen met een persoon,... wil je wel geloven dat het wat bijzonders is! Weet je, ik denk dat het een groot profeet is, Jeremia of een profeet van de ouden." Néén!

Dat zeiden wèl de godsdienstige Joden, bij wie geen eenvoud werkte. Die spraken over Johannes de Doper en Herodes had het er zelfs over dat Johannes uit de doden was opgestaan. Zo was het dus bij degenen die niet verlicht waren.

Maar hoe was het nu bij Filippus, waar een weinig eenvoud werkte? Hij komt bij Nathanaël. Die man zat in de tuin achter een boom te bidden. Als je nu echte gebedsverhoring hebt, en je maakt in het bidden flinke vorderingen, dan kan je voor de dag komen bij vrouw, kinderen, in het gezelschap, maar dat schijnt bij Nathanaël niet het geval te zijn geweest. Zijn zonden en ellende gingen door; hij kon niet van zijn plaats komen. Zijn die er hier ook nog? Filippus ontlast tegelijk zijn hart - men zegt wel eens: met de deur in huis vallen - : "Wij hebben Dien gevonden, van Welke Mozes in de wet geschreven heeft, en de profeten, namelijk Jezus, de zoon van Jozef, van Nazareth." Hij wil zeggen: "Is Deze niet de Christus, de Gezalfde van God?"

Maar Nathanaël die niet zo ver verlicht was, staat even stil en zegt dan: "Maar man, kan er uit Nazareth iets goeds zijn?" Dan gaat Filippus niet zeggen: ik weet het zéker en met de vuist beweren dat hij het bij het rechte eind heeft, maar zegt slechts tegen zijn vriend: "Kom en zie". En, mèt dat Nathanaël bij Jezus komt, zegt Jezus: "Zie, waarlijk een Israëliet, in welke geen bedrog is." Hij was een man die zich niet ophield met redeneren, want er was wat van de eenvoudigheid in zijn ziel, namelijk van de staat van zijn ongeluk.

Doch als Jezus zo spreekt antwoordt hij: "Van waar kent Gij mij?" Hij laat zich dat zo maar niet aanleunen, want het gaat op een eeuwigheid aan! Wij kunnen niet in het gericht van God komen met een praatje: "Er heeft eens iemand van mij gezegd, dat het met mij wel in orde was, en dat heb ik geloofd." Daar gaat God niet mee akkoord!! Die oprecht zijn, zoals Nathanaël, daar kan dat niet. Wanneer Jezus dan zegt: "Eer Filippus u riep, daar gij onder de vijgenboom waart, zag ik u", dan moet hij er voor vallen en zegt: "Rabbi, Gij zijt de Zone Gods, Gij zijt de Koning Israëls!" Dan was Hij het dus, Die de Vader in de wereld gezonden had. Dat was voor die man een open zaak.

Zoals een bloem open is, en zijn milde geur uitgeeft, zo straalde de mirregeur van Christus uit. "Dan zijt Gij de Gegevene des Vaders, de Gezalfde." In Hem gezien: Christus de Middelaar en dat is Hij uit God.

God heeft Hem van eeuwigheid verordineerd en met de Heilige Geest gezalfd tot de hoogste Profeet en Leraar (want wij zijn verduisterd), tot enig Hogepriester (want wij zitten in onze zonden) en tot eeuwig en wettig Koning (want wie zijn wij? Wij hebben geen Koning. Wij doen maar wat recht en goed is in onze ogen, en satan deelt over ons de lakens uit en voert heerschappij). Nu heeft God Zijn Zoon tot Koning gezalfd, opdat Hij regere door Geest en Woord.

Hij is uit God, want Hij is Middelaar en God spreekt: "Ik heb Hem verwekt in gerechtigheid." Zo is het dan een geheel reine, zuivere zaak. Als er nu ellendigen zijn, wier ogen open gaan voor Christus, dan kan het niet anders, dat zij dan van Hem zeggen, wat Hij van Zichzelf zegt: "Een Roos van Saron." Dan zeggen zij: "Amen, want dat zijt Gij, Heere Jezus! Enig in Uw Persoon, geheel onderscheiden van alle schepselen, engelen en mensen. Niemand is U gelijk. Gij zijt wat Gij zijt uit het Saron des eeuwigen welbehagens. En al wat aan U is, is gans begerlijk." Wie zal op een rechte wijze kunnen spreken van de schoonheid, de beminnelijkheid, de aantrekkelijkheid, de hoogheid, de verhevenheid, de zaligheid die er is in die gezegende Verbondsmiddelaar? Als het nog nooit gebeurd is, dat in de ellende van uw zonde uw ogen geopend zijn geworden voor die Schoonste onder de mensenkinderen, och, bedel er om of uw staat zó openbaar mag komen dat daar plaats en noodzaak voor is. Dan zult gij zien, dat de eerste aanblik die gij van Christus verkrijgt zó zal zijn, dat gij de vonken van eeuwige, goddelijke liefde als uit Zijn Middelaarshart ziet spatten. Gelijk een roos zijn zoete geur van zich verspreidt, zó is Hij. Wie zou Hem niet minnen met al zijn zinnen? Wie zou Hem niet eren? Laat Hij zijn ons hoogste begeren. Straks ontvalt ons alles, maar Hij, die Roos van Saron, blijft staande, al verzinkt de aarde. Zo kunnen wij alleen met Hem, in Hem en door Hem mede staande blijven.

"Ik ben een Roos van Saron." Hij voegt er tegelijk bij: "Een Lelie der dalen." Weer een benaming van Zijn schoonheid. Wij weten dat de Koning Zelf sprak: "Aanmerkt de leliën des velds, hoe zij wassen; zij arbeiden niet en spinnen niet; en Ik zeg u, dat ook Sálomo, in al zijn heerlijkheid, niet is bekleed geweest gelijk één van deze." Hij sprak ook: "Ziet, meer dan Sálomo is hier." Dat Hij Zich nu vergelijkt bij een lelie, en wel bij een lelie der dalen, dat is uit aanleiding en oorzaak.

Hier is geen sprake van een lelie welke in een tuin geplant is, op een beschutte plaats met een hek er om heen zodat geen kwajongens die kunnen plattrappen, afplukken of beschadigen. Neen. Hij zegt hier dat Hij een Lelie der dalen is. Hij vergelijkt Zich met die leliën, die in het open veld wassen, waar geen kunst of mensenhand aan te pas is gekomen, maar het zuiver de natuur is, en daar alzo door God gesteld zijn. Die laat God groeien, dus daar staat de mens geheel buiten. Zo wordt Jezus ook genoemd: "De Vrucht der aarde, tot voortreffelijkheid."

"Der dalen." In de Schriftuur wordt ook menigmaal vernedering, armoede, nederigheid en ootmoed uitgedrukt en verklaard met: dal. Ook hier is sprake van: groeien in een lage plaats. Waarheen leiden deze zinnebeeldige woorden ons op? Zij geven ons in het bijzonder Christus' diepe vernedering te kennen. Hij wordt "de Vrucht der aarde" genoemd, geworden uit een vrouw, doch in zulk een lage staat waarvan Hij Zelf getuigt: "De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge."

Zijn eerste rustplaats was een krib, een voederbak in een beestenstal en het laatste, Zijn sterfbed, was een kruis, waar Hij aan hing tussen hemel en aarde. Maar, wat zien degenen, wier ogen geestelijk geopend worden, daarin? De leliën worden voorgesteld onder het beeld van schoonheid, van reinheid, van ootmoed, van zuiverheid, maar wat zien zij in Christus? Immers is Hij, die Liefste, blank en rood, de Banierdrager boven tienduizenden.

Of wij Jezus Christus nu bezien met een geestelijk oog zoals Hij van eeuwigheid is en was in de eeuwige Vrederaad, of dat wij Hem bezien zoals Hij nu is gezeten met de Vader in de troon, als Overwinnaar, of dat wij Hem bezien als een worm en geen man, in Gethsémané's hof, als de grootste kwaaddoener tussen twee moordenaars aan het kruis, de inhoud is: alles wat aan Hem is, is gans zéér begerlijk. Als wij onder de rechten van God zijn geweest, zodat het "eigen" er aangegaan is, en wij de plaats van ware eenvoud innemen, een ware helleveeg, waar God mee mag doen, waar alle leven ophoudt, en de Vader ons de Zoon aanbiedt - al is het dan met een doornenkroon en een doorploegde rug, de kruisspijkers door handen en voeten, in de grootste

smaad en verachting en Hij presenteert Hem ons zo aan in onze zondestaat - wat zeggen wij dan? Dan rijst er uit de diepste grond des harten op: eeuwig dank voor zulk een onuitsprekelijke Gave.

Want een zondaar met een onder zijn zonden en de rechten van God kapot geslagen hart, kan in Christus' wonden terecht. Daar kan hij zijn honger en kommer, namelijk zijn zonden, weg-eten en wegdrinken, en genieten de balsem Gileads. Daar kan hij ervaren: "Zalig, zalig, zalig - en - Veilig aan Jezus' hart." dat is dáár te ontmoeten.

Een lelie der dalen: rein, zuiver, vlekkeloos, één en al schoonheid. Zó is dan ook Jezus. Wordt Hij door de Vader geëerd en aanbidden Hem al de engelen, als er dan iets passend en betamend is als Gods schepselen -- die wat wij hebben, tot een koude dronk waters en een droge brok broods toe, dat hebben wij als genade-gaven, verdiend en verworven door Jezus Christus -- dan is het wel dat wij Hem verheffen als het hoogste doel van onze lust, lof en blijdschap op deze aarde.

Dat is dan ook hetgeen waar het over gaat, namelijk dat Jezus Christus hier de eerste plaats bij ons krijgt. Want als dat niet gebeurt, wat moeten wij straks dan in de hemel doen, waar Hij het grote Middelpunt is van alle lof, dank, eergeving en aanbidding? Wij zouden daar dan als een vreemde staan! Dat kàn niet. Ja, de engelen, die Hem aanbidden, zouden ons uitwerpen als een indringer.

Bedenkt daarom, hoor, dat wie de Heere Jezus Christus niet lief heeft, een vervloeking zij! Laat er dan geen rust zijn, vóórdat gij Hem mint boven vader, moeder, broers, zusters, kinderen, wát ook dat wij hier hebben en wat ons lief is. Wij mogen alles hebben, maar Hij moet er bóven staan, Hij, de Roos van Saron, de Lelie der dalen.

En hoe is die Koning hier geweest? Hij was hier om het oordeel en de vloek te dragen. Men heeft Hem niet aangemerkt in Zijn schoonheid, men heeft Hem niet vereerd, dan slechts diegenen, wier ogen er toe geopend waren. Verder is het geweest als bij iemand, die geen schoonheid ziet in het rijk der natuur, en de roos, de lelie en andere bloemen onder de voet stuk trapt. Zo is Christus als vertreden.

In het 53e hoofdstuk van de profeet Jesaja lezen wij dat hij zó veracht was, dat: "Hij geen gedaante noch heerlijkheid had; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben. Hij was veracht, en de onwaardigste onder de mensen, een Man van smarten, en verzocht in krankheid; en een iegelijk was als verbergende het aangezicht voor Hem; Hij was veracht, en wij hebben Hem niet geacht." De kerk zegt daar dat Hij geen waarde had.

Maar dàn volgt er: "Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze smarten heeft Hij gedragen (het heeft tòch waarde, hoor!); doch wij achtten Hem, dat Hij geplaagd, van God geslagen en verdrukt was. Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden."

In één woord: wij verheffen Jezus Christus boven al het zien- en zinlijke. Ja, laten wij het zó uitdrukken dat wij Jezus Christus zelfs verheffen boven de hemel. Want de hemel zou geen hemel zijn als Jezus Christus daar niet was. En wat is de aarde als wij Jezus niet kunnen genieten?

Dan volgt nog: "Gelijk een lelie onder de doornen, alzo is Mijn vriendin onder de dochteren." Let wel, hoe die woorden (of, laten wij het aldus uitdrukken) hoe de zaken hier staan. Hij zegt van Zichzelf: Ik ben een Roos van Saron, een Lelie der dalen", en dan volgt er: "Gelijk een lelie onder de doornen, alzo is Mijn vriendin onder de dochteren." Hier wordt de kerk "Mijn vriendin" genoemd, en dan zegt Hij van haar, dat het met haar net zo gesteld is als met leliën onder de doornen. Later lezen wij in het Hooglied, dat Christus onder de leliën weidt, maar dan wordt de kerk daar rechtstreeks leliën genoemd.

Doornen en lelies steken geducht bij elkaar af. Doornen hebben schoonheid noch liefelijkheid. Als er een schone bloem - een lelie - tussen de doornen is, dan zegt men: "Kijk, die is verdwaald." Zó, zegt Jezus, is het nu hier met Mijn vriendin gesteld. Hoe is dat dan? Wel, die lijkt op Hem, want Hij noemt Zichzelf een Lelie, en zegt: "Gelijk een lelie onder de doornen, alzo is Mijn vriendin." Hij vermaakt dus enigszins van Zijn Naam aan Zijn vriendin als verkerend onder de doornen.

Doornen steken geducht en kunnen ons beschadigen. Immers, doornen en distels zijn een teken van oordeel, van vloek, want God sprak na de val: "Zo zij het aardrijk om uwentwil vervloekt; en met smart zult gij daarvan eten al de dagen Uws levens. Ook zal het u doornen en distelen voortbrengen." En nu, let wel, daar zit Zijn Sion, Zijn bruid, Zijn vriendin midden in! Daar is het niet zó mee gesteld, dat Jezus zegt: voor Mijn vriendin, kijk, daar heb Ik een apart hoekje, een apart plaatsje voor op aarde. Neen, neen, neen! Zo is het niet. Maar zij staat te midden, geheel te MIDDEN van de doornen. Waarom?

Wel, God wil Zijn Naam heerlijkheid aandoen, en dat door Zijn werken, ja Christus wil Zijn vriendin, Zijn kerk, hier in deze wereld openbaar maken zoals zij is. Want waar een lelie is en doornen zijn, daar zie je wel onderscheid, en naarmate wij aan Christus hangen, komt er onderscheid voor de dag tussen ons en de wereld. Dat is hetgeen Hij wil, opdat Zijn kerk, als Zijn vriendin, hier een zoutend zout zou zijn.

Daardoor doet Hij twee dingen. Ten eerste maakt God Zich, door Zijn kerk, vrij van een ieder wereldling. Want als de wereld een kind Gods in de vreze des HEEREN in de voetstappen van Jezus Christus ziet wandelen, zo moet dat een prediking tot bekering zijn. Geschiedt dat niet, dan ontnemt God daardoor aan zo iemand alle onschuld.

Ten andere, mede doordat hun handel en wandel op Christus gelijk is, is opdat zij ook hun naaste voor Christus zouden gewinnen, dus overhalen naar de kant van Christus. Want als men gewaar wordt welk een dierbaar, gezegend, heerlijk en verheven genadedeel Zijn kerk heeft, dan gaat men ook zien, dat als Sálomo in al zijn uiterlijke heerlijkheid, niet meer had gehad dan die uiterlijke heerlijkheid, hij doodarm zou geweest zijn, vergeleken bij een arm kind Gods. Dat is op zijn plaats, als de wereld er dàt van gaat zien.

Nu is wel dit de zaak, dat een ieder voor zich, als bezijden deze boze wereld wil gaan staan, want doornen en distelen prikken, steken, beschadigen. Dat tekent ons de vijandschap, de haat van deze wereld. Daarom wordt het ook genoemd: "Mijn vriendin onder de dochteren."

Er staat niet: dochteren van Jeruzalem, want hier worden bedoeld: de dochteren van deze wereld. Immers, wij lezen van dochteren in goede zin - dochteren Jeruzalems - maar ook van dochteren in kwade zin, zijnde de dochteren der heidenen. Dat is een tegenstelling! Zo merkt de Koning het ook in kwade zin aan, dat Zijn vriendin hier omgeven is door vijandschap. Maar welk een zaligheid ligt er in begrepen, dat Hij hen daarin beziet, en dat wij dat weten. Want Christus is daar toch geen vreemdeling van. Immers, Hij heeft ruim drieëndertig jaren deze aarde betreden, en welk een pad heeft Hij gehad! Hoe is Hij behandeld? Hij weet dus wel van al onze zaken. Hij is, als Hoofd van Zijn kerk, ons voorgegaan, en nu zijn wij maar volgelingen. Wat wij ook ontmoeten - van alle macht des duivels, van vijandschap (van vroom en onvroom!), van ellende en allerlei jammer - Hij, Die het Hoofd is, is in alles vóórgaan. Naarmate wij Hem moeten volgen, daar wil de Koning van zeggen: je bent toch echt Mijn vriendin; wij zijn ten nauwste aan elkander verbonden.

Vrienden en vriendinnen hebben geen geheimen voor elkaar; zij gaan openhartig met elkaar om. In ware vriendschap is het zelfs zó, dat men elkander zonder woorden verstaat, want men voelt elkaar zonder woorden aan. Nu doet dàt de genade en haar heerschappij, zodat wij hier op de Koning gaan gelijken, en al meer Hem eigen gaan worden. Zó eigen, dat wij in het hemelhof worden aangemerkt dat er bij ons overdruk van Christus is, zodat wij Zijn nabestaanden gaan worden.

Ja, zo eigen, dat zij hier genoemd worden: vriendin, maar op andere plaatsen: Zijn vrouw. Naar de vaste wet, door God geordend, zijn man en vrouw één, waardoor de zaken van de man, die van de vrouw zijn, en die van de vrouw, van de man. Zodat men één is, niet meer twee, maar één. Nader kan als het ware de vereniging die er is tussen Christus en Zijn bruid niet worden uitgedrukt. Dat alles vloeit voort uit het eeuwig welbehagen Gods. Ja laten wij het zó uitdrukken, dat als wij nog dieper in de verborgenheden worden ingeleid, dan is het zelfs zo, dat Hij Zich noemt: Ik ben een Roos, uit het Saron van Gods eeuwig welbehagen. Dan is het zelfs zo, dat óók wij onze oorsprong vinden in het eeuwig welbehagen, want wij zijn daarin van eeuwigheid mede begrepen. Christus was al in de eeuwigheid met ons spelende, waarvan Hij zegt: "Spelende in de wereld Zijns aardrijks, en Mijn vermakenen zijn met de mensenkinderen." Dat hier openbaar is geworden, dat wij uit God geboren zijn, vindt zijn oorsprong in Zijn eeuwig welbehagen. Dàt is de oorsprong waar àlles uit voortvloeit. Zo zijn wij hier dan rijpend om naar de wil van Christus gevormd te worden, naar Zijn beeld, om, wanneer wij genoegzaam gevormd zijn, door Hem te worden geplukt om mede te gaan stralen en schitteren voor de troon, om dan te zijn op de plaats van bestemming. Heel dat grote werk des heils kunnen wij dan samenvatten als te zijn gevloeid uit Zijn welbehagen, door Zijn welbehagen, en weer tot Zijn welbehagen. Zijn wij dan daar, bij Hem in heerlijkheid, dan zijn wij volkómen zalig.

Wie heeft dan meê lust zulk een God te vrezen, zulk een allerhoogst en eeuwig goed? Ik zou een ieder wel willen opwekken: benaarstig u daartoe; zoek Hem, Die de Schoonste is onder de mensenkinderen. Hebben wij Hem gevonden, dat wij dan al nauwere vereniging zoeken. Hebt dan de HEERE lief, gij, al Zijn gunstgenoten, ook in al de strijd, want de HEERE behoedt de gelovigen. Verheerlijke Hij dan nog Zijn Naam door Zijn werken, en bevestigte Hij dan nog Zijn Woord in ons en onder ons, om Zijns eeuwigen verbonds wil. Amen.

Slotzang.

Psalm 25: 6

Wie heeft lust den HEER te vrezen,

Zegen.

Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.